

Ügyszám: I- 2834/2010.

**Szombathely Megyei Jogú Város
Polgármesteri Hivatala
Dr. Puskás Tivadar Úr
polgármester**

Ügyintéző: Antal Erika
Derdák Miklós

**9700 Szombathely
Kossuth L. u. 1-3.**

Tisztelt Polgármester Úr!

A Vasi Volán Zrt. 2009. január 01-i hatállyal az autóbusszal végzett menetrend szerinti helyi személyszállításra Szombathely MJV Önkormányzatával 2016. december 31-ig szóló Közszolgáltatási Szerződést kötött.

A Szerződés maradéktalanul kielégíti a 2004. évi XXXIII. törvény elvárásait, biztosítja az integrált, teljes körű közforgalmú autóbusz-közlekedést.

A Megrendelő Önkormányzat előnye, hogy hosszabb távra biztosítja a település menetrend szerinti közlekedési ellátását és a szerződéssel törvény adta lehetősége nyílt arra, hogy maga határozza meg szükségletei, illetve lehetőségei szerint a település kívánt színvonalú közösségi közlekedését.

A Szolgáltató előnye, hogy továbbra is piacon maradhatott, ezzel együtt a jövőbeni fejlesztései, befektetései kiszámíthatóan hasznosíthatóvá váltak, és az autóbusz-vezetők, és a feladatot kiszolgáló munkatársak sem maradtak foglalkoztatás nélkül.

Mindkét fél számára előnyt jelent, hogy törvényen alapuló, ezzel támogatott egyenrangú partneri viszonyban alakul együttműködésük.

2010. évben a Vasi Volán Zrt. mind forgalmi, mind műszaki területen megőrizve a szolgáltatás színvonalát a Közszolgáltatási Szerződésben vállalt kötelezettségének a kialakult nehézségek (makrogazdasági hatások) mellett is eleget tett. A megváltozott gazdasági környezetre (gazdasági válság) figyelemmel, a helyi közlekedés életképességének fenntartása érdekében 2011. évben sem fogalmazható meg más cél, hogy a közforgalmú közlekedés őrizze meg versenyképességét és növelje utas-megtartó képességét.

A helyi közszolgáltatási tevékenység 2010. évi záró elszámolását a közszolgáltatási szerződésben vállalt határidőre elkészítjük.

Hivatkozva Szombathely M.J.V. Közgyűlése 536/2010.(XI.25.) sz. határozatának 2. pontjára, valamint a fenti határozatban megjelölt határidőkre tájékoztatom Polgármester Urat, hogy a levelem első bekezdésében hivatkozott közszolgáltatási szerződés a Szolgáltatóra az alábbi beszámoló-készítési határidőket és tartalmat rögzíti:

2.16. pont: „A Szolgáltató köteles **évente egy alkalommal** az éves tevékenységéről beszámolót készíteni és azt elfogadásra Szombathely M.J.V. Közgyűlése elé terjeszteni, legkésőbb **a következő év március 31-ig.**”

5.2. pont: „...A közszolgáltatási feladatok révén realizált bevételekről, az annak érdekében felmerült ráfordításokról, az ahhoz kapcsolódó eszközökről és forrásokról a beszámolóban a Szolgáltató köteles számot adni...”

A Közszolgáltatási szerződést kiegészítő megállapodás 4. pontja szerint: „A felek megállapodnak abban, hogy a Szolgáltató a tárgyévi, bevételekkel nem fedezett, indokolt ráfordításairól a megállapodás 1. pontjában foglaltak figyelembe vételével beszámolót készít és azt az Önkormányzathoz benyújtja...”

A fentiekben részletezett kötelezettségünk alapján a 2010. évről készítendő éves beszámolónkat a szerződésben rögzített határidőre, március 31-re –tekintettel a számviteli zárás és könyvvizsgálat időigényére is- benyújtjuk.

A Közszolgáltatási szerződést kiegészítő megállapodás 3. pontja rendelkezik ugyanakkor egy ennél szorosabb adatszolgáltatásról is:

„a felek megállapodnak abban, hogy a Szolgáltató félévente a jelen megállapodás 1. pontjában rögzítettek szerinti indokolt költségekről és a képződött bevételeiről elszámolást készít és azt **a félévet követő hónap utolsó napjáig** az Önkormányzathoz benyújtja.”

A 2010. II. félévéről és 2010. egészéről – felhívva a figyelmet, hogy akkor még az éves zárlati teendők folyamatban vannak- kötelezettségünk szerint 2011. január 31-ig számot adunk.

Tekintettel azonban arra, hogy Önöknél is jelenleg folyik a költségvetés tervezése, az alábbiakban segítséget szeretnénk adni a helyi közlekedést érintő költségvetésben szerepeltetendő tételek meghatározásához:

2010. évben 1. 842 ekm teljesítmény kibocsátása történik meg a vállalt feladatok teljesítésére.

A közszolgáltatási szerződést kiegészítő megállapodás alapján 2010-ben 364 Ft/km lenne maximálisan ráfordításként elszámolható, azonban ezt a mértéket – takarékosági intézkedéseink következtében - várhatóan nem érjük el, e tekintetben mintegy 31 Ft/km megtakarítással számolunk. 2010-ben az utas-szám a korábbi éveknél is erőteljesebb mértékben csökkent, várhatóan mindössze 279 Ft/km bevételre számíthatunk. Ezek eredőjeként 2010 év bevételekkel nem fedezett indokolt ráfordításainak éves összege várhatóan 99 MFt lesz, amelyből az Önkormányzat szeptember 10-én 52.427 eFt-ot már pénzügyileg folyósított. A jelenlegi információk alapján várható adatokból következően a 2011. évi költségvetésben 2010. záró elszámolására tervezendő tétel így 46, 5 MFt, melyet csökkent a tárgy évi költségvetésben szereplő összeg. **Kérem, hogy a cca. 7,5 millió Ft december hónapban történő folyósítását engedélyezni szíveskedjen.**

Szombathely M.J.V. Képviselő testülete novemberi ülésén 4,55 % tarifaemelést hagyott jóvá 2011-re. Ennek következtében – utas-szám változás nélkül 2011-ben 160 MFt közúti közösségi közlekedést érintő finanszírozási terhe lenne az Önkormányzatnak. (Ezt a terhet csökkentendő 2011. évi tervezett intézkedéseinket levelem lentebb tartalmazza.)

Vélelmezve az ehhez kapcsolódó majdani konstruktív párbeszédet, úgy ítéljük meg (a jelenlegi információk alapján), hogy ez az összeg csökkenthető, melynek számszerűsítése azonban most még jelentős információhiány miatt nem lehetséges.

A fentiek alapján kérem Polgármester urat, hogy a Város 2011. évi költségvetésében minimálisan 100 MFt –ot szerepeltetni szíveskedjen, mely a 2010. év záró elszámolására és 2011. év első félévére a működést fenntartható fedezetet biztosít. (Tekintettel a tevékenység szezonális voltára – pl: nyári tanszüneti menetrend - a két félév nem egyforma bevételeket és ráfordításokat produkál.)

A bevételekkel nem fedezett indokolt ráfordítások csökkentése érdekében társaságunk 2011. évben a következő közlekedésracionálizálási és forgalmi operatív intézkedéseket kezdeményezi, illetve tesz javaslatot:

- A 2009. június 16. napján bevezetésre került menetrend felülvizsgálata, szakmai módosító javaslatok előkészítése.

- *A viteldíjrendszer komplex átalakítása, az autóbusz-közlekedést preferáló díjtétel kidolgozása.*
  - a munkanapi csúcsidőn kívüli és a szabad- és munkaszüneti vonaljegy-tarifa felülvizsgálata
  - havi, naptár-független /30 napos/ bérletfajta bevezetésének vizsgálata.
- *Az elsőajtós beszállítási rendszer végrehajtásának folyamatos ellenőrzése és szigorítása, az időszakos PR munkák elvégzése.*
- *A közlekedés-biztonság javítása érdekében szakmai javaslat egy éjszakai körjárat kialakítására.*
- *Szabad –és munkaszüneti napokon a „rugalmas - igényvezérelt - közlekedési rendszer” bevezetésének vizsgálata Petőfi-telep, Újperint és Zanat városrészek vonatkozásában.*
- *Az ütemes menetrend megvalósításának vizsgálata, amely segítheti a vonalhálózat Éhen Gy. téri, illetve leendő intermodális csomópontjában az optimálisabb csatlakozások és átszállások megvalósítását.*
- *A közforgalmú közlekedés népszerűsítése érdekében hatékony marketing és PR technikák kidolgozása.*
- *További szolgáltatási színvonal emelés – járatsűrűség növelése, eszközkapacitás gazdaságos kihasználása - érdekében indokolt lenne 6-7 db 70 férőhelyes midi autóbusz /bekerülési érték: cca: 240.000 eFt/ önkormányzati finanszírozásban történő beszerzése. Társaságunknak az érvényes közszolgáltatási szerződésünk keretei között nincs további járműrekonstrukcióra lehetősége, de meggyőződésünk, hogy a beruházás révén tovább javíthatnánk Szombathelyen a helyi közösségi közlekedés minőségét. Az utazási igényekhez történő fokozottabb alkalmazkodás az utas szám alakulásának kedvező irányú változását is előrevetíti.*
- *A finanszírozási nehézségeken jelentősen könnyítene, amennyiben a normatív támogatás rendszerében a Megyei Jogú Városok számára kedvező irányú változás következne be. Amennyiben Polgármester Úr indokoltnak tartja, a kellően részletes szakmai érvanyagot soron kívül rendelkezésére bocsátom.*

*A megyeszékhelyen, a társaságunk által elnyert NYDOP-3.2.1/B-09-2009-0007 pályázat keretében teljesen megújuló, korszerű, valós idejű utas tájékoztatás valósul meg. A Szombathely Megyei Jogú Város területén kialakítandó **utazási tájékoztató rendszer digitális táblái közterületen történő elhelyezését** – mivel közfeladat ellátása érdekében kerülnék kihelyezésre közterület **foglalási díj** fizetési kötelezettség **mellőzésével** – **engedélyezni szíveskedjék.***

A telepítési helyszínek:

Szombathely Éhen Gyula téri autóbusz állomáson (Hrsz: 6752)

- 7 db megállóhelyi tábla a meglévő megállóhelyi táblák helyén
- 2 db központi tábla a forgalmi épületen

Szombathely Thököly Imre út (Városháza megállóhely) (Hrsz: 6489)

- 2 db megállóhelyi tábla az utca északi oldal (31 – 33 házszám)
- 1 db megállóhelyi tábla az utca déli oldalán. (32 házszám)

Szombathely, Ady tér melletti helyi járatos megállóhelyek

- 1 db megállóhelyi tábla a Petőfi Sándor Utca – Autóbusz Pályaudvar közötti megállóhelyen
- 1 db megállóhelyi tábla a Sörház u – Autóbusz Pályaudvar közötti megállóhelyen és 1 db megállóhelyi tábla a Sörház u MMIK megállóhelyen (Hrsz: 6001/3)
- 1 db megállóhelyi tábla a Brutscher József u. (MMIK sarok) megállóhelyen (Hrsz: 6026)

Tisztelt Polgármester Úr!

Az elmúlt évek városi infrastrukturális változása – az új ipari- és logisztikai központok, a kereskedelmi és lakóterületek közforgalmi közlekedésbe történő bekapcsolása – miatt megérett az idő egy városi közlekedéspolitikai koncepció kialakítására, az alapvető prioritások és célok megfogalmazására.

A közösségi közlekedés fejlesztése önmagában nem kezelhető kérdés, hanem átfogó, a várospolitikába szervesen illeszkedő terület, amit ha jól menedzsel a város vezetése, akkor a fenntartható fejlődés biztosításával, a várható fejlesztések eredményeként, a személyforgalom az egyéni közlekedés helyett az egyre jobb minőségű szolgáltatást nyújtó korszerű, kényelmes, ütemes menetrendet biztosító, környezetbarát közösségi közlekedés javára tolódhat el.

A városi közlekedéspolitikai koncepcióra építve a következő szakmai célok fogalmazhatók meg:

- Rövid távon elsőbbséget kellene adni a közforgalmú személyközlekedés aránycsökkenés megállításának, hosszabb távon a folyamat megfordításának.
- A minőség és a szolgáltatási színvonal javításához (korszerű utas tájékoztatás, a kor színvonalának megfelelő forgalmi létesítmények) célkitűzés a közúti infrastruktúra szűk keresztmetszeteinek feloldása, a közforgalmú közlekedési infrastruktúra - autóbusz állomány - fejlesztése, korszerűsítése, a szolgáltatások megbízhatóságának növelése, a kényelem és eljutási sebesség minőségi jellemzők emelése.
Ennek érdekében – a pályázatban vállalt kötelezettségünknek megfelelően – a 2009-2011. év között évente 7-7 db autóbusz került, illetve kerül beszerzésre. A fejlesztéssel az autóbuszok átlag életkora 10 év alá csökken.
- A közlekedési eredetű levegőszennyezés és zajterhelés csökkentését, a közlekedés növekvő területigényének és energiafelhasználásának mérséklését, a közlekedésbiztonság fokozását, a közlekedéssel túlterhelt területek gépjármű forgalmának csökkentését kellene megvalósítani.
- A közösségi közlekedés attraktivitásának biztosításával, - versenyképes eljutási idő és költség mellett - a személygépjármű-forgalmat egyre fokozottabban indokolt a városközpontból kiindulón csillapítani.
- A rekonstrukcióval egyidejűleg a közforgalmú közlekedési eszközöket és kiszolgáló létesítményeket - az Esélyegyenlőségi Törvénynek megfelelően - a mozgáskorlátozottak speciális igényeire kellene pótolni és fejleszteni, ennek elgondolásait a fokozott forrásigényesség miatt a városi közlekedési koncepciókban ajánlatos meghatározni.
- A közösségi közlekedés olyan társadalmi rétegek és csoportok számára nyújt mobilitási lehetőséget, akiknek más közlekedési alternatívája nincs.

A **másik lehetséges közlekedéspolitikai** a városokban – a növekvő motorizációs igényeket **mindenáron kielégíteni igyekvő közúti infrastruktúrafejlesztés** – számos nyugat-európai város példán láthatóan **zsákutcába jutott**.

A pótlólagos közúti kapacitások, parkolóházak és mélygarázsok az egyéni gépjárműhasználatot fokozzák, amelyek – átfogó koncepció hiányában – a hálózat nem fejleszthető részén is növekvő autóforgalmat gerjesztenek, amelyek újabb torlódásokhoz és további környezetszennyezéshez vezetnek, a közlekedési infrastruktúra fejlesztésének pedig korlátot szab a városmagok történelmileg kialakult - erre alkalmatlan – szerkezete is.

A hazainál fejlettebb motorizációjú országok már felismerték, hogy a környezetbarát közlekedési módok fejlesztése jelenti a városi közlekedési problémák valódi kezelésmódját. Ugyanakkor a magyarországinál kedvezőtlenebb **közlekedési munkamegosztási arányok javítása**, a közforgalmú

személyközlekedés részarányának emelése **hatalmas erőfeszítést jelent a nyugat-európai országok városai számára, melyet mi még helyesen időben kezelve elkerülhetnénk.**

Szolgáltatóként - bár nem áll érdekünkben - a Vasi Volán Zrt. a Közszolgáltatási Szerződés alapján teljesíti a megrendelő Önkormányzat megbízását abban a formában és olyan mértékben, ahogy ezt kéri illetve előírják a részére.

Szolgáltatói kötelezettségünk a megváltozott megrendelői igényekhez történő rugalmas alkalmazkodás, ami szűkített szolgáltatás és férőhely-kínálat mellett is jelenthet hatékonyság javulást. A menetrend módosításánál azonban kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy szociálpolitikai és hivatásforgalmi igényeket a lehetőség szerint továbbra is maradéktalanul ki kell elégíteni.

Két út közül lehet választani: vagy a költségvetés terhére kell finanszírozni a közszolgáltatás működését és fejlesztéseit a remélhetőleg növekvő állami szerepvállalás mellett /normatív támogatás/, vagy évről-évre csökkenteni kell a teljesítményeket, amely hosszútávon járhatatlan út. **A férőhely-km teljesítmény csökkentésével párhuzamosan csökkenhet az igényelhető - központi költségvetés által biztosított – normatív támogatás összege is.**

A csatolt – Társaság Felügyelő Bizottsága által tárgyalt és támogatott - szakmai anyag egy gondolatébresztő tanulmány a közösségi közlekedés célirányos és kiszámítható fejlődését biztosító stratégiai koncepció kialakításához, melynek elkészítéséhez készséggel ajánlom fel társaságunk szakmai tapasztalatát.

Melléklet: 1 db szakmai tanulmány

Szombathely, 2010. december 7.

Tisztelettel:

PAPP LÁSZLÓ

VASI VOLÁN
Közlekedési Zártkörűen
Működő Részvénytársaság
9700 Szombathely, Körömdi út 92.

Másolatban kapja: Marton Zsolt Úr, Alpolgármester
Molnár Miklós Úr, Alpolgármester